

Sbírka zákonů a nařízení republiky Československé

Částka 51.

Vydána dne 13. listopadu 1945.

Cena Kčs 1.80.

O B S A H:

(117.—120.) 117. Dekret presidenta republiky, kterým se upravují ustanovení o prohlášení za mrtvého. — 118. Dekret presidenta republiky o opatřeních v řízení vyživovacího hospodářství. — 119. Dekret presidenta republiky o přechodné úpravě vojenského trestního řádu. — 120. Dekret presidenta republiky o přechodné úpravě vojenského polního trestního řízení.

117.

Dekret presidenta republiky ze dne 27. října 1945,

kterým se upravují ustanovení o prohlášení
za mrtvého.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou
národní radou ustanovují:

ODDÍL I.

Všeobecné předpisy o řízení
k prohlášení za mrtvého
a k vedení důkazu smrti.

§ 1.

(1) Prohlásiti nezvěstného za mrtvého je příslušný okresní soud, u něhož měl nezvěstný svůj obecný soud v tuzemsku. Neměl-li nezvěstný v tuzemsku svůj obecný soud, je příslušný okresní soud, u něhož má svůj obecný soud navrhovatel.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí též pro řízení k vedení důkazu smrti.

§ 2.

Ve věcech prohlášení za mrtvého a důkazu smrti buď postupováno soudním řízením nesporným.

§ 3.

Je-li se obávati, že bude znemožněno nebo značně ztíženo zjistiti skutečnosti, jež mohou býti závažnými pro rozhodnutí o prohlášení

za mrtvého, kdyby se vyšetření na delší dobu odložilo, může býti nařízeno již před podáním návrhu na prohlášení za mrtvého, aby takové skutečnosti byly zjištěny u okresního soudu, v jehož obvodu se má potřebné šetření vykonati.

§ 4.

Návrh na prohlášení nezvěstného za mrtvého nebo na vedení důkazu smrti může podati každý, kdo má právní zájem na určení smrti nezvěstného; vyžaduje-li to veřejný zájem, může podati návrh také státní zastupitelství.

§ 5.

(1) Návrh na prohlášení za mrtvého se může podati již rok před tím, než projde doba stanovená v § 24 občanského zákona a v § 733 zák. čl. I/1911, ve znění zákona ze dne 30. června 1921, č. 252 Sb.

(2) Byl-li však nezvěstný v blízkém nebezpečství smrti, může se návrh podati ihned po události, kterou byl jeho život ohrožen.

(3) O návrhu nemůže býti rozhodnuto před uplynutím doby uvedené v odstavci 1.

§ 6.

Uzná-li soud, že podle údajů jsou tu zákonné podmínky pro prohlášení za mrtvého, stanoví nezvěstnému opatrovníka pro zastoupení v řízení; může však od toho upustiti, má-li za to, že tohoto zastoupení není třeba.

§ 7.

(1) Soud vyzve vyhláškou, ve které uvede podstatné okolnosti případu, nezvěstného, aby

se přihlásil, a všechny, kdož mají o něm vědomost, aby podali o něm zprávu soudu nebo opatrovníku, byl-li ustanoven.

(2) Ve vyhlášce buď oznámeno, že po uplynutí stanovené ediktální lhůty a na opětný návrh rozhodne soud o prohlášení za mrtvého, jestliže se nezvěstný nepřihlásí nebo se soud jinak nedoví, že nezvěstný žije.

(3) Ediktální lhůta buď určena na jeden rok od vyvěšení vyhlášky na soudní desce. V případě § 5, odst. 2 buď lhůta určena tak, že se skončí nejdříve uplynutím doby dotčené v § 5, odst. 1. Den, kterého se lhůta skončí, buď ve vyhlášce udán.

(4) Vyhláška buď vyvěšena na soudní desce a jednou uveřejněna v listě určeném pro soudní vyhlášky. Soud však může z úřední moci naříditi, aby vyhláška byla uveřejněna i v jiných listech nebo několikrát, a aby byla mimo to uvedena ve známost způsobem v místě obvyklým.

(5) O zprávách, že nezvěstný je na živu, rozumí soud opatrovníka; také opatrovník oznámí soudu, doví-li se, že nezvěstný žije.

§ 8.

(1) Soud rozhodne o prohlášení za mrtvého po uplynutí ediktální lhůty určené ve vyhlášce jen na opětný návrh.

(2) Prohlásí-li soud nezvěstného za mrtvého, určí i den, který se považuje za den smrti. Za den smrti buď označen den, kterého podle výsledku konaných šetření nezvěstný pravděpodobně zemřel nebo který pravděpodobně nepřežil, jinak poslední den doby, jejíž uplynutí zakládá domněnku, že nezvěstný zemřel.

(3) Je-li zjištěn jen den smrti, třeba považovati konec dne za okamžik, kdy smrt nastala.

§ 9.

Usnesení, kterým byl nezvěstný prohlášen za mrtvého, buď doručeno též státnímu zastupitelství při krajském soudu, v jehož obvodu má příslušný okresní soud své sídlo. Státní zastupitelství je oprávněno k rekursu.

§ 10.

(1) Pozůstalý manžel může s návrhem na prohlášení svého nezvěstného manžela za mrtvého spojití návrh, aby bylo spolu s prohlášením za mrtvého vysloveno, že manželství je rozloučeno.

(2) Soud tu vždy ustanoví nezvěstnému opatrovníka. Usnesením, kterým se prohlásí nezvěstný za mrtvého, uzná se také o návrhu, aby bylo prohlášeno manželství za rozloučené.

(3) Bylo-li již dříve rozhodnuto o prohlášení za mrtvého, může pozůstalý manžel dodatečně navrhnouti, aby bylo prohlášeno manželství za rozloučené.

(4) Výsledky řízení o návrhu na prohlášení za mrtvého stačí i pro rozhodnutí, že manželství je rozloučeno.

§ 11.

(1) Nemůže-li býti prokázáno veřejnou listinou, že nezvěstný zemřel, může býti podán soudu (§ 1, odst. 2) návrh na vedení důkazu smrti jinými průvodními prostředky a žádáno za výrok, že tento důkaz byl proveden.

(2) Uzná-li soud, že návrh je způsobilý k tomu, aby bylo zahájeno řízení, vydá vyhlášku, o které platí obdobně ustanovení § 7. Ediktální lhůta buď přiměřeně zkrácena, nikoli však pod tři měsíce.

(3) Ustanovení § 6 jest užiti obdobně.

(4) Důkazy mohou býti provedeny dříve, než uplyne lhůta ve vyhlášce určená. Před rozhodnutím vyslechně soud účastníky o provedených důkazech.

(5) Uzná-li soud, že důkaz smrti byl proveden, udá v rozhodnutí den smrti. Za den smrti buď označen den, kterého podle provedených důkazů nezvěstný zemřel nebo který nepřežil.

§ 12.

(1) Je-li ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, na živu nebo zemřel-li jiného dne, než který je udán v soudním rozhodnutí jako den smrti, může býti navrženo, aby rozhodnutí o prohlášení za mrtvého bylo zrušeno nebo opraveno. Příslušný o návrhu rozhodnout je soud, který nezvěstného prohlásil v první stolici za mrtvého, a není-li tento soud v tuzemsku, soud, který by byl příslušný podle § 1, odst. 1.

(2) Návrh na zrušení nebo opravu soudního rozhodnutí může podati ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, ten, kdo má na zrušení nebo na opravě soudního rozhodnutí právní zájem, a ve veřejném zájmu též státní zastupitelství.

(3) Rozhodnutí o zrušení nebo opravě prohlášení za mrtvého je účinné pro všechny účastníky řízení a proti nim.

§ 13.

(1) Dostaví-li se ten, kdo byl prohlášen za mrtvého, osobně k soudu a žádá, aby rozhodnutí o prohlášení za mrtvého bylo zrušeno, zruší je soud bez dalšího řízení, je-li nepochybné, že navrhovatel je skutečně ten, kdo byl za mrtvého prohlášen.

(2) Soud, který projednal pozůstalost, pak zařídí, aby byl navrhovatel uveden zpět v držbu majetku, který přešel po prohlášení za mrtvého na jiné osoby; pokud by však bylo třeba vyšetření sporné skutečnosti, odkáže účastníky na pořad práva.

(3) Soud též zařídí, aby bylo zrušeno poručenství, byl-li ustanoven poručník dětem toho, kdo byl prohlášen za mrtvého, a aby byl navrhovateli opět umožněn výkon otcovské moci.

§ 14.

Ustanovení §§ 12 a 13 platí přiměřeně, je-li nezvěstný ještě na živu po rozhodnutí, že byl proveden důkaz jeho smrti, nebo zemřel-li jiného dne, než který byl uznán za den jeho smrti.

§ 15.

Náklady řízení včetně nákladů opatrovníkových hradí navrhovatel. Byl-li nezvěstný prohlášen za mrtvého nebo byl-li proveden důkaz jeho smrti, může navrhovatel požadovat náhradu těchto nákladů z pozůstalosti. Bylo-li řízení vedeno k návrhu státního zastupitelství, založí se náklady z příslušné úřední zálohy; ustanovení věty 2 se užije přiměřeně.

§ 16.

(1) Nezvěstný může být v Československé republice prohlášen za mrtvého, byl-li československým státním občanem v době, kdy podle došlých zpráv ještě žil.

(2) Bylo-li soudu prokázáno, že nezvěstný v době rozhodné podle odstavce 1 byl cizím občanem, nebo nemůže-li být soudu podán průkaz o tom, že nezvěstný byl v této době československým státním občanem, může být v Československé republice prohlášen za mrtvého podle zákonů československých s právním následkem pro právní poměry, které jest posuzovati podle práva platného v Československé republice, a s právním následkem pro jmění v Československé republice. Věci, pro které jsou vedeny v Československé republice veřejné knihy nebo rejstříky, určené k zápisu oprávněného, a nároky, které možno

uplatňovati u soudů československých, je považovati za jmění v Československé republice.

(3) Pozůstalý manžel, který je československým státním občanem, může za podmínek odstavce 2 také navrhnouti, aby jeho manželství s nezvěstným bylo prohlášeno podle § 10 za rozloučené. O návrhu pozůstalé manželky platí stejně také tehdy, když až do uzavření manželství s nezvěstným byla československou státní občankou a v Československé republice zůstala nebo se tam vrátila.

(4) Ustanovuje-li mezinárodní smlouva vyhlášená ve Sbírce zákonů a nařízení něco jiného, platí místo předchozích předpisů její ustanovení.

ODDÍL II.

Zvláštní předpisy pro účastníky války v letech 1939—1945.

§ 17.

(1) Kdo se jako účastník války v letech 1939 až 1945 stal nezvěstným, může být prohlášen za mrtvého, nejen když jsou tu podmínky stanovené dosud platnými předpisy (§ 5, odst. 1), nýbrž i tehdy, když uplynuly dva roky ode dne, kterého byl podle došlých zpráv ještě na živu.

(2) Potvrdí-li ministerstvo ochrany práce a sociální péče nebo úřad (orgán) jím k tomu zmocněný, že nezvěstný byl postižen událostí, při které podle obecné zkušenosti je pravděpodobné, že všichni postižení zahynuli (doprava politických vězňů a jiných osob vězněných v koncentračních táborech do určitých míst, letecké bombardování a pod.), může být prohlášen za mrtvého i tehdy, když uplynulo šest měsíců ode dne, kterého byl podle došlých zpráv ještě na živu.

§ 18.

(1) V řízení k prohlášení nezvěstného za mrtvého jest za účastníky války považovati zejména příslušníky branné moci některého z válečných států, účastníky národního odboje, čítající v to partyzány, bojovníky při revolučním povstání českého a slovenského lidu a osoby, které v době nesvobody v důsledku okupace anebo národní, rasové nebo politické persekuce byly zavlčeny, vystěhovány, internovány nebo vězněny, dále osoby, které se při oddílech branné moci nebo při oddílech národního boje zdržovaly nebo je následovaly, a

osoby, které se před tím, než se staly nezvěstnými, zdržovaly v místech, kde se přihodily zvláštní válečné události (na př. boje, ostřelování, výbuchy, letecká bombardování, lodní nehody, požáry a pod.).

(2) Soud rozhodne podle okolností případu, zda v řízení k prohlášení za mrtvého může býti považována i jiná osoba za účastníka války.

§ 19.

Návrh na prohlášení nezvěstného účastníka války za mrtvého se může podati již po uplynutí roku ode dne, kterého byl nezvěstný podle došlých zpráv ještě na živu. Byl-li však nezvěstný v blízkém nebezpečí smrti, může se návrh podati ihned.

§ 20.

(1) Ediktální lhůta činí jeden rok. V případě § 19, věty 2 se však lhůta určí tak, že skončí nejdříve uplynutím doby zmíněné v § 17.

(2) Uplynula-li v době vydání soudní vyhlášky, kterou se zahajuje řízení k prohlášení nezvěstného za mrtvého, již doba stanovená v § 17, činí ediktální lhůta šest měsíců.

(3) V případech uvedených v § 17, odst. 2 činí ediktální lhůta šest týdnů.

(4) Ediktální lhůta se počíná dnem vyvěšení vyhlášky, kterou se zahajuje řízení k prohlášení nezvěstného za mrtvého, na soudní desce. Den, kterého se lhůta skončí, buď ve vyhlášce udán.

§ 21.

V řízení k vedení důkazu smrti může soud, jde-li o účastníka války, ediktální lhůtu přiměřeně zkrátit, a to až na 15 dnů. Soud může upustit od slyšení účastníků o provedených důkazech, nelze-li slyšení provésti bez značných obtíží.

ODDÍL III.

Ustanovení závěrečná.

§ 22.

Zrušují se:

1. ustanovení §§ 112 až 114 a § 277 obč. zákona,

2. ustanovení zákona ze dne 16. února 1883, č. 20 ř. z., o řízení k prohlášení za mrtvého

a k vedení důkazu smrti, ve znění zákona ze dne 31. března 1918, č. 129 ř. z.,

3. ustanovení zákona ze dne 31. března 1918, č. 128 ř. z. o prohlášení za mrtvé osob pohřešovaných v přítomné válce, ve znění zákona ze dne 30. června 1921, č. 252 Sb.,

4. ustanovení §§ 732, 733, odst. 1, bodu 3, pododst. 2 a 3 a §§ 734 až 748 zák. čl. I/1911, ve znění zákona ze dne 30. června 1921, č. 252 Sb.,

5. ustanovení zákona ze dne 30. června 1921, č. 252 Sb., jimž se upravují ustanovení o prohlášení za mrtvého, s výjimkou ustanovení čl. III, bodu 1, odst. 1,

6. poukaz na § 743 zák. čl. I/1911 v ustanovení § 73 písm. c) zák. čl. XXXI/1894 o právu manželském, ve znění čl. VII zákona ze dne 30. června 1921, č. 252 Sb., a ustanovení § 73, odst. 2 zák. čl. XXXI/1894.

§ 23.

Předpisů uvedených v oddílu I jest užiti, pokud tento dekret neustanovuje jinak, i pro soudní řízení podle oddílu II.

§ 24.

Soudy dosud příslušné dokončí řízení zahájená před účinností tohoto dekretu podle ustanovení tohoto dekretu a zejména změní podle potřeby ediktální lhůty již určené.

§ 25.

O návrhu pozůstalého manžela, aby manželství bylo rozloučeno, který byl podán po prohlášení jeho manžela za mrtvého, náleží rozhodnouti soudu, který v první stolici rozhodoval o prohlášení za mrtvého, a není-li tento soud v Československé republice, okresnímu soudu, u něhož má svůj obecný soud navrhovatel.

§ 26.

Tento dekret nabývá účinnosti 7. dnem po vyhlášení; provede jej ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Dr. Stránský v. r.

118.

Dekret presidenta republiky**ze dne 27. října 1945****o opatřeních v řízení výživového hospodářství.**

K návrhu vlády ustanovují:

§ 1.

(1) Ministr výživy se zmocňuje, aby řídil:

věci výživy obyvatelstva, výkupu, oběhu, zpracování a spotřebu výrobků původu rostlinného, živočišného a nápojů včetně minerálních vod, koření a náhražek těchto výrobků, a to původu domácího či cizozemského, pokud slouží lidské výživě, dále hospodaření krmivů všeho druhu a původu, věci průmyslu potravin, poživatin a nápojů, péči o jakost a nezávadnost potravin a zásobování obyvatelstva solí, lihem a umělými sladidly.

(2) Předpisy všeobecné povahy vyhlásí v Úředním listě republiky Československé.

§ 2.

Dozor nad dodržováním ustanovení tohoto dekretu a předpisů podle něho vydaných vykonává ministr výživy vlastními revisními orgány, orgány podléhajícími zemským a okresním národním výborům a v dohodě s příslušnými ústředními úřady orgány finanční stráže, jakož i bezpečnostními a jinými orgány veřejné moci.

§ 3.

(1) K provádění kontroly jsou kontrolní orgány oprávněny vstoupiti do všech obchodních a provozních místností a skladů, jakož i do místností a na pozemky sloužící veřejné dopravě anebo poštovní a telegrafní správě, pokud v těchto místnostech anebo na těchto pozemcích je chováno zboží, jež je předmětem pátrání kontrolních orgánů. Při tom jsou kontrolní orgány oprávněny provést prohlídku, odebrati na potvrzení vzorky a přezkoumati veškeré obchodní záznamy.

(2) V místnostech a na pozemcích, určených veřejné dopravě nebo poštovní a telegrafní správě, jsou kontrolní orgány povinny dbáti zájmu nerušeného provozu.

(3) Do soukromých místností mohou orgány vykonávající dozor vstoupiti a prováděti tam oprávnění, která jim jsou podle tohoto dekretu propůjčena, je-li důvodné podezření, že uživatelé těchto místností se dopouštějí soustavně nebo ve velkém rozsahu přestupků podle ustanovení uvedených v § 8. Při tom se musí vyká-

zati zvláštním písemným rozkazem úřadu příslušného k provedení trestního řízení nebo orgánu veřejné správy, kterému jsou služebně podřízeny. Při provádění tohoto oprávnění jest šetřiti příslušných ustanovení ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb., o ochraně svobody osobní, domovní a tajemství listovního.

(4) Osoby, u nichž kontrolní orgány provádějí kontrolu podle předchozích ustanovení, jsou povinny umožniti kontrolním orgánům výkon všech opatření, k nimž jsou oprávněny.

(5) Kontrolní orgány jsou povinny vykazati se před prováděním svých úkonů úředním průkazem. Rovněž jsou povinny zachovávat mlčenlivost o všech věcech, o kterých se dozvěděly při své činnosti, zejména o obchodním a výrobním tajemství a zdržeti se jakéhokoli jeho zhodnocování. Této povinnosti nejsou zbaveny ani odchodem ze služby. Povinnosti o mlčenlivosti mohou býti kontrolní orgány zbaveny jen ministrem výživy.

§ 4.

Orgány pověřené úkoly podle § 2 jsou zejména oprávněny:

1. zabavit věci, jimiž byl přestupek spáchán, nebo které jsou k spáchání přestupku zřejmě určeny,

2. v závažných případech zadržeti osobu podezřelou z přestupku, je-li orgánu, který ji pozastavil, neznáma a nemůže-li býti její totožnost ihned zjištěna, nebo je-li podezřelá z útěku, nebo je-li odůvodněné podezření, že bude působiti na svědky, znalce nebo jiné osoby ve věci zúčastněné, aby překážela zjištění pravdy, nebo že bude jinak hleděti ztížití trestního řízení mařením nebo ukrýváním stop trestného činu.

§ 5.

(1) Věci zabavené podle § 4, odst. 1 nebo výtěžek ze zabavených věcí mohou býti prohlášeny v trestním řízení správním za propadlé ve prospěch státu.

(2) Osoby zadržené podle § 4, odst. 2 musejí býti neprodleně předvedeny a vyslechnuty u úřadu příslušného k provedení trestního řízení.

(3) O uvalení zajišťovací vazby nebo o propuštění z ní rozhodne po uvážení všech okolností uvedených v § 4, odst. 2 úřad příslušný k provedení trestního řízení, a to do tří dnů po zadržení. Vazba nesmí trvati déle než 8 dnů.

§ 6.

(1) Ministr výživy může pověřiti jiné úřady nebo hospodářské a jiné útvarry, aby pod jeho

dozorem prováděly určité úkoly, jichž rozsah bude stanoven vyhláškou, uveřejněnou v Úředním listě.

(2) Pověřené úřady nebo útvary samy hradí prostředky potřebné k výkonu činnosti.

§ 7.

Místní, okresní a zemské národní výbory, hospodářské organizace, jakož i tržní sdružení jsou povinny spolupůsobiti při provádění tohoto dekretu a vykonávati všechny úkoly a pokyny, které jim budou uloženy. Odpovědnost za řádné provádění těchto úkolů a pokynů stihá toho, kdo byl jejich provedením pověřen.

§ 8.

(1) Jednání a opominutí přičiní se ustanovením tohoto dekretu a předpisů podle něho vydaných trestají — bez újmy soudního stíhání — okresní národní výbory pokutou do 1.000.000 Kčs nebo vězením do 1 roku. Pro případ nedobytnosti pokuty budiž uložen náhradní trest vězení podle míry zavinění do 1 roku. Tyto tresty mohou býti uloženy také současně. Výrok, jímž se ukládá trest, může býti uveřejněn na útraty odsouzeného v jednom nebo v několika denních nebo odborných časopisech, určí-li tak trestní nález.

(2) Byl-li přestupek spáchán při provozování živnosti nebo při výkonu povolání, může při opakování trestného činu nebo při pokračování v trestní činnosti po delší dobu, býti vyslovena také ztráta živnostenského oprávnění, a to buď na čas nebo navždy.

(3) Jednání a opominutí podle odst. 1 a 2 promlčují se v době šesti měsíců ode dne, kdy byl přestupek spáchán. K promlčení se hledí z moci úřední.

§ 9.

Poruší-li orgánové veřejné správy povinnosti, náležející jim podle tohoto dekretu a předpisů na jeho podkladě vydaných, mohou býti nadřazenými orgány veřejné správy — bez újmy potrestáni podle příslušných disciplinárních předpisů nebo soudního řízení — potrestáni pořádkovou pokutou do 10.000 Kčs, v případě nedobytnosti vězením do 14 dnů.

§ 10.

Použitelnost vládního nařízení ze dne 23. října 1941 o správním trestním právu v oboru vyživovacím, zásobovacím a cenovém, č. 393 Sb., ve znění vládního nařízení č. 163/1943 Sb., pokud se nepřiči ustanovením tohoto dekretu, se rozšiřuje na celé území zemí České a Moravskoslezské.

§ 11.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení a platí v zemích České a Moravskoslezské; provede jej ministr výživy v dohodě se zúčastněnými ministry.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

Majer v. r.

119.

Dekret presidenta republiky

ze dne 27. října 1945

o přechodné úpravě vojenského trestního řádu.

K návrhu vlády a v dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) V době nezbytně nutné potřeby, která skončí dnem, jenž bude určen vládním nařízením, je předpisů zákona ze dne 5. července 1912, čís. 131 ř. z. (zák. čl. XXXIII/1912) o vojenském trestním řádu ve znění zákonů a nařízení jej doplňujících a pozměňujících, použiti se změnami v tomto dekretu uvedení.

(2) Ustanovení vojenského trestního řádu, která odporují ustanovením tohoto dekretu, pozbývají platnosti, obživnou však dnem, který bude určen vládním nařízením (odst. 1).

§ 2.

(1) Vojenskou soudní trestní pravomoc vykonávají:

1. vojenské soudy I. stolice,
2. nejvyšší vojenský soud.

(2) Vojenské soudy I. stolice vykonávají samosoudcem pravomoc brigádních soudů (§ 20 voj. tr. ř.) podle předpisů pro ně platných a nalézací pravomoc divisních soudů (§ 21, čís. 1 voj. tr. ř.) ve složení a podle předpisů pro ně platných.

§ 3.

U vojenského soudu I. stolice rozhoduje místo nalézacího soudu jeden důstojník justiční služby jako samosoudce,

a) o všech trestných činech, které dosud patřily do věcné příslušnosti brigádních soudů,

b) o jiných trestných činech, na které je v zákoně stanoven trest na svobodě do jednoho roku nebo trest na penězích nebo trest odnětí vojenské hodnosti, a to buď některý z těchto trestů nebo několik zároveň,

c) o trestných činech, na které je v zákoně sice stanoven trest na svobodě delší jednoho roku, nikoliv však delší pěti let, ale navrhnou-li žalobce v obžalobě, aby byl uložen trest na svobodě do jednoho roku.

§ 4.

Proti rozsudkům samosoudce podle § 3, písm. a) až c) lze podati odvolání ve stejném rozsahu jako proti rozsudkům brigádních soudů (§ 332 voj. tr. ř.).

§ 5.

(1) Konati řízení a rozhodovati o odvoláních proti rozsudkům samosoudce podle § 4 náleží nejvyššímu vojenskému soudu v senátě složeném z presidenta nebo místopresidenta jako předsedy a ze dvou radů nejvyššího vojenského soudu. O odvolacím řízení platí obdobné ustanovení XIX hlavy, §§ 340 až 352 vojenského trestního řádu.

(2) Kde vojenský trestní řád přikazuje rozhodovati o stížnostech divisnímu soudu (§ 21, čís. 2 voj. tr. ř.) rozhoduje o nich nejvyšší vojenský soud v senátě složeném podle odstavce 1.

§ 6.

Kde se dosavadní ustanovení vojenského trestního řádu vztahuje na brigádní a divisní soudy jako soudy nalézací jest nutno tím rozuměti vojenský soud I. stolice, kde se vztahují na divisní soudy jako soudy odvolací jest tím rozuměti nejvyšší vojenský soud.

§ 7.

(1) Žalobci u vojenských soudů jsou:

1) u vojenského soudu I. stolice vojenský prokurátor,

2) u nejvyššího vojenského soudu generální vojenský prokurátor.

(2) Všude, kde se vojenský trestní řád vztahuje na funkcionáře vojenského prokurátora, jest tím rozumět vojenského prokurátora, kde se vztahuje na vojenského prokurátora v řízení před II. stolicí, jest tím rozumět generálního vojenského prokurátora.

§ 8.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem vyhlášení; provede jej ministr národní obrany.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

gen. Svoboda v. r.

120.

Dekret presidenta republiky

ze dne 27. října 1945

o přechodné úpravě vojenského polního trestního řízení.

K návrhu vlády a po dohodě se Slovenskou národní radou ustanovují:

§ 1.

(1) V době nezbytné nutné potřeby, která končí dnem, jenž bude určen vládním nařízením, je předpisů zákona ze dne 8. června 1937, čís. 115 Sb. o vojenském polním trestním řízení (XXVII hlava vojenského trestního řádu) použití se změnami uvedenými v tomto dekretu (§§ 2 až 6).

(2) Veškeré původní předpisy pozměněné ustanoveními §§ 2 až 6 tohoto dekretu obživnou v plné platnosti dnem, který bude určen vládním nařízením (odst. 1).

§ 2.

(1) Pravomoc polních soudů vykonávají:

a) polní soudy I. stolice a

b) vrchní polní soudy.

(2) Polní soudy I. stolice vykonávají pravomoc nižších polních soudů (§ 458 čís. 1) ve složení nižších polních soudů a podle předpisů pro ně platných, a nalézací pravomoc vyšších polních soudů (§ 459 čís. 1) ve složení vyšších polních soudů a podle předpisů pro ně platných.

(3) Ustanovení § 456, odst. 1 neplatí.

§ 3.

(1) Vrchní polní soudy rozhodují o odvoláních z rozsudků polních soudů I. stolice, o stížnostech v případech, v nichž vojenský

trestní řád prikazuje rozhodování divisnímu soudu a mimo to o věcech, které jim jsou přikázány v XXVII hlavě vojenského trestního řádu.

(2) Ustanovení § 459 čís. 2, §§ 460 a 477 odst. 4 neplatí.

§ 4.

I důstojníci justiční služby nižších hodností, než jsou ustanoveny v § 461, mohou býti ustanoveni předsedy vrchních polních soudů a předsedy polních soudů I. stolice.

§ 5.

Žalobci u polních soudů I. stolice jsou polní prokurátoři. Platí o nich ustanovení o vyšších polních prokurátorech.

§ 6.

(1) Polní soudy zřizuje a zrušuje hlavní velitel; může přenést právo zřizovat a zrušovat polní soudy I. stolice na jiné vyšší velitele jemu podřízené.

(2) Polní soudy I. stolice se zřizují u vyšších velitelství podle potřeby. Vrchní polní soud se zřídí zpravidla jen u hlavního velitelství; je-li toho však třeba, mohou býti ještě další vrchní polní soudy zřízeny u vyšších velitelství, které určí hlavní velitel.

(3) Velitelství, u něhož je polní soud zřízen, určuje jeho stanoviště.

(4) Kterým vrchním polním soudům jsou podřízeny jednotlivé soudy I. stolice určí velitel, jenž vrchní polní soudy zřizuje.

(5) Hlavní velitel určí místní příslušnost polních soudů I. stolice a vrchních polních soudů.

(6) Ustanovení § 457 a § 471, odst. 1, věta první neplatí.

§ 7.

(1) Dekret presidenta republiky ze dne 26. října 1940 o československých polních soudech (čís. 5 Úředního věstníku československého) se zrušuje.

(2) Dekret presidenta republiky ze dne 28. února 1942 o obnově trestního řízení a o zmateční stížnosti k zachování zákona v řízení před polními soudy československé armády v zahraničí (č. 6 Úředního věstníku československého) platí také pro polní řízení podle tohoto dekretu.

§ 8.

Tento dekret nabývá účinnosti dnem 6. října 1944; provede jej ministr národní obrany.

Dr. Beneš v. r.

Fierlinger v. r.

gen. Svoboda v. r.